

KODUS JA VÕÖRSIL – HARGMAISE EESTI KULTUURILISEST IDENTITEEDIST JA PÄRANDIST

22.-24. märts 2019

Berliin

Olukorras, kus rahvuslus on mitmel pool maailmas taas võtmas radikaalseid vorme ning traditsioonilisena kujutletud talupoegliku elulaadi väärtustamise ja rahvuslike sümbolite politiseerimise taga nähakse paiguti ohtlikke parempoolsuse ilminguid, on paslik arutleda ka välismaal elavate eestlaste kultuurilise identiteedi ja selle väljendusvormide üle. Tänapäeval elab vähemalt 15% eestlastest – hinnanguliselt 150 000-200 000 rahvuskaaslast – väljaspool Eestit. Tänu arenenud meediale ja logistikale on neist paljudel säilinud võrdlemisi tugev side oma päritolumaaga ja selle kultuuriga – avatud maailmas on suurenenud mitme riigiga seotud olevate ehk hargmaiste inimeste hulk. Uuel asukohamaal ja/või segaperes elamine/kasvamine nõuab aga sageli siiski teadlikku pingutust hoidmaks alal eelneva(te)le põlve(de)le omaseid tavasid ja kombeid, kuna väline keskkond ei pruugi nende püsivust toetada ja soosida. Arusaamad ja tegevused, mis ei tundu enam ei praktiliselt ega ka emotsionaalselt vajalikud, kaovad seejuures tahes-tahtmata unustusse või omandavad uue vormi. Mälu pidepunktide teisenemise ja identiteetide hajumise küsimused võivad teravalt päevakorda kerkida nii diasporaakogukondades kui peredes, mille liikmed on erinevat päritolu. Paljud vanemad soovivad, et nende järeltulijad ei kaotaks siiski sidet oma vanema(te) päritolumaaga kultuuriga, kujundades välja hübriidse identiteedi, mis laseks neil end mitmes kultuuris koduselt tunda. Selle eeldus on, et vanem tunneb ega häbene oma kultuuri, on motiveeritud seda edasi andma, austades ühtlasi uue asukohamaa traditsioone. Vältimaks ühesuunalist assimileerimisprotsessi – kultuuriliste eripärade kadumist ja sulandumist vastuvõtvasse ühiskonda – ning toetamaks lõimumist tuleb sageli esmalt teadvustada oma juuri ja pärandit. Sealt algab ka „teise“ kultuuriliste eripärade väärtustamine, mis on aluseks vastastikuse lugupidamise ja üksteisemõistmise tekkele. Kas ja kuidas võiks siis hoolitseda selle eest, et nii üksikisiku kui kogukonna identiteediloomes seisukohalt oluline teadmiste lõng ei katkeks?

Nende küsimuste üle mõtisklemiseks korraldab Berliini Eesti Kultuuriselts KAMA 22.-24. märtsil 2019. aastal Berliinis sümposiumi „Kodus ja võõrsil – hargmaise Eesti kultuurilisest identiteedist ja pärandist“. Sümposiumiga tähistab selts ühtlasi oma 4. sünnipäeva (KAMA4).

Esinejad

- :: Aivar Jürgenson (Tallinna Ülikool, Humanitaarteaduste Instituut, vanemteadur) – Eestluse elujõust võõrsil – tähelepanekuid erinevatest kogukondadest
- :: Linda Kaljundi (Tallinn Ülikool, Humanitaarteaduste Instituut, dotsent) – Eesti rahvusmütoloogia – kohalik või globaalne
- :: Valdur Mikita (kirjanik) – Kukesee kuulamise kunst. Läänemeresoome elutunnet otsimas
- :: Helgi Põllo (SA Hiiu- ja Saaremaa Muuseumid, teadusdirektor) – Kodune kultuuriruum ja muutuvad kogukonnad
Märgata, hoolida, hoida – kui lihtne see on? (seminar)

Toimumisaeg ja -koht

- 22. märts :: 14-16:30 Berliini ekskursioon – kohtumispaik Hackescher Markt 4, 10178 Berliin
:: 18-21 dokumentaalfilmi „Juured“ (2018) vaatamine ja vestlus režissöör Heilika Pikkoviga (ingl k) – Eesti Vabariigi Suursaatkond (Hildebrandtstrasse 5, 10785 Berliin)
- 23. märts :: 10-17:30 ettekanded ja vestlusring – K-Salon (Bergmannstraße 54, 10961 Berliin)
- 24. märts :: 10-14:30 vaimse kultuuripärandi koolitus – K-Salon (Bergmannstraße 54, 10961 Berliin)

Osalustasu

- 23. märts – 10€
- 24. märts – 10€
- 23.-24. märts – 15€

Osalustasu sisaldab loenguid, koolitust ja kohvipause.

Registreerimine kuni 20.03: filmiõhtu-embassy.berlin@mfa.ee

eformular.com/beks/sympoosion.html#stay

Täiendav info – Aira Paschke, eestikultuuriselts@gmail.com, kama4sympoosion.wixsite.com/berliin, +49 177 1586708